

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: P-5875/2023-18

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu po sutkinji tog suda Jadranki Liović Merkaš, kao sucu pojedincu u pravnoj tužiteljici Mirjane Brkić iz Zagreba, Drage Ivaniševića 3a, OIB: 54997158547, zastupana po punomoćnici Ivani Brkić, odvjetnici u Zagrebu, protiv tuženika Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535, zastupana po punomoćniku Jurici Grbić, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Glamuzina & Grošeta u Zagrebu, nakon glavne, usmene i javne rasprave, održane i zaključene dana 13. travnja 2026. u nazočnosti punomoćnika stranaka, radi utvrđenja i isplate, dana 25. svibnja 2026., temeljem čl. 335. st. 4. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 04/08, 84/08, 57/11, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 i 146/25), dalje ZPP-a,

p r e s u d i o j e

I Utvrđuje se da je ništetan i bez pravnog učinka dio odredbe sadržan u čl. 2. st. 1. Ugovora o kreditu od 5. listopada 2006. koji je ovjeren kod Javnog bilježnika Marije Baković, pod brojem OU-1679/06 10. listopada 2006., koja glasi: "... promjenljiva u skladu s Odlukom o kamatnim stopama".

II Utvrđuje se da je ništetan i bez pravnog učinka dio odredbe sadržan u čl. 7. st. 1. Ugovora o kreditu od 5. listopada 2006., koji je ovjeren kod Javnog bilježnika Marije Baković, pod brojem OU-1679/06 10. listopada 2006., koja glasi: "Kredit se otplaćuje u 360 jednakih mjesečnih anuiteta u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Kreditora za CHF, važećem na dan dospijeća, a prema otplatnom planu koji Kreditor uručuje korisniku kredita po isplati kredita".

III Nalaže se tuženiku Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535, platiti tužiteljici Mirjani Brkić iz Zagreba, Drage Ivaniševića 3a, OIB: 54997158547, 8.161,16 EUR, sa zakonskim zateznim kamatama od 1. listopada 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta uvećanom za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023.

do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem za tri postotna poena referentne stope, koja je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku 15 dana.

IV Nalaže se tuženiku Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535, platiti tužiteljici Mirjani Brkić iz Zagreba, Drage Ivaniševića 3a, OIB: 54997158547, 2.591,14 EUR, sa zakonskim zateznim kamatama od 1. listopada 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta uvećanom za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem za tri postotna poena referentne stope, koja je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, kao i nadoknaditi joj prouzročeni parnični trošak u iznosu 1.900,00 EUR, sa zakonskim zateznim kamatama po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem za tri postotna poena referentne stope, koja je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke od 25. svibnja 2026. do isplate, sve u roku 15 dana.

V Odbija se tužbeni zahtjev tužiteljice u dijelu koji glasi:

„Nalaže se tuženiku Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535, isplatiti tužiteljici Mirjani Brkić iz Zagreba, Drage Ivaniševića 3a, OIB: 54997158547, 14.105,19 EUR zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 1. listopada 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta uvećanom za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem za tri postotna poena referentne stope, koja je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku 15 dana.“

kao neosnovan.

VI Utvrđuje se da ne postoji tražbina tuženika u iznosu 29.339,82 EUR sa zakonskom zateznom kamatom od 1. listopada 2015. do isplate.

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi navodi da je, kao korisnik kredita, sklopila s tuženikom, kao kreditorom, 5. listopada 2006. Ugovor o kreditu br. 069--50-3713463, kojim joj se tuženik obvezao staviti na raspolaganje 134.300,00 CHF u kunsnoj protuvrijednosti obračunatoj prema srednjem tečaju tuženika vrijedećem za CHF na dan korištenja kredita, dok se ona obvezala isti iznos vratiti s pripadajućim kamatama u vrijeme i na način utvrđen Ugovorom. Odredbama članaka 1., 2. i 7. Ugovora o kreditu ugovoreno je da je tužiteljica dužna tuženiku plaćati u anuitetima iznos kredita od 134.300,00 CHF-a i kamatu po kamatnoj stopi, koja na dan sklapanja ugovora iznosi 3,95 % godišnje. Odredbom čl. 2. st. 1. Ugovora, ugovoreno je kako se kamatna stopa mijenja sukladno Odluci o kamatnim stopama tuženika. Navodi da je odredba čl. 2. st. 1. predmetnog Ugovora o kreditu, kojim je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, nišetna, jer je tuženik tijekom otplate kredita nišetno i nezakonito tužiteljici povećavao kamatnu stopu sve do 1. siječnja 2014. Navodi i da su nišetne i odredbe Ugovora o kreditu kojima je ugovorena valuta uz koju je glavnica kredita vezana uz švicarski franak jer tuženik prije sklapanja i u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu tužiteljici nije pružio dovoljno informacija i obavijesti o rizicima vezanim uz zaključenje ugovora o kreditu ugovaranjem valutne klauzule švicarskog franka. Navodi da je sklopila s tuženikom Dodatak br. Konv-01/2016 Ugovoru o kreditu br. 069-50-3713463 28. siječnja 2016. kojim je ugovorenu valutu konvertirala u valutu EUR, ali prihvaćanjem konverzije nije obeštećena temeljem nišetnih ugovornih odredbi. nakon konverzije. Poziva se na utvrđenja iz predmeta kolektivne zaštite potrošača Trgovačkog suda u Zagrebu posl. broj P-1401/2012 u kojem je utvrđena nišetnost ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Ističe da je plaćala veći iznos mjesečno od onoga koji bi plaćala da je plaćala anuitete po tečaju CHF na dan korištenja kredita, kao i po početno ugovorenoj kamatnoj stopi. Drži da je tuženik dužan, po osnovi stjecanja bez osnove, vratiti sve što je plaćeno povrh onoga što je bila dužna platiti, odnosno preplaćenu razliku anuiteta koja je nastala zbog rasta tečaja CHF i promjenjive kamatne stope. Stoga ustaje tužbom i tužbenim zahtjevom konačno uređenim u podnesku od 13. studenog 2025. (stranica 201-203 spisa) traži utvrđenje nišetnosti ugovornih odredbi sadržanih u čl. 2. st. 1. i čl. 7. st. 1. Ugovora o kreditu, te isplatu preplaćenih iznosa temeljem nišetnih odredbi o kamatnoj stopi u visini 4.832,15 EUR, o valutnoj klauzuli u CHF u visini 8.161,16 EUR, obračunate zatezne kamate od dna dospijeća svakog pojedinog iznosa do dana konverzije u visini 5.418,00 EUR, razliku glavnice u visini 6.446,18 EUR, sva sa zateznim kamatama od 1. listopada 2015. do isplate, uz naknadu parničnih troškova.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu čini neprijepornim da su stranke sklopile Ugovor o kreditu i Dodatak Ugovoru o kreditu. Protivi se osnovi i visini tužbenog zahtjeva, ističe prigovor zastare. Navodi kako tužiteljica smatra djelomično nišetnim odredbe Ugovora o kreditu kojima je glavnica kredita vezana uz valutu CHF, kao i o promjenjivoj kamatnoj stopi, a tužbeni zahtjev zasniva na presudama donesenim u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača. Ističe da tužiteljica neosnovano smatra djelomično nišetnim odredbe ugovora o kreditu kojima je glavnica kredita vezana uz valutu CHF i kojima je ugovorena kamatna stopa koja je promjenjiva

sukladno odlukama tuženika, te ukazuje na činjenicu da je Dodatkom ugovoru broj Konv-01/2016 izvršena konverzija tužiteljeva kredita u skladu s prisilnim odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju. Navodi da je postupajući po odredbama čl. 19. c. st. 1. toč. 2. tog Zakona tužiteljici ponudio konverziju Ugovora, koju je ona dobrovoljno prihvatila. Time je kredit izmijenjen u kredit s valutnom klauzulom u EUR na koji su primijenjene promjenjive redovne kamatne stope jednake kamatnim stopama (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) onima koje je tuženik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja u kunama s valutnom klauzulom u EUR, a sve uplate koje je tužiteljica izvršila prema otplatnom planu u CHF obračunate su prilikom izrade novog otplatnog plana. Dodatkom Ugovora o kreditu odredbe o valutnoj klauzuli i kamatnoj stopi određene su samim Zakonom. Ističe da je neosnovan tužbeni zahtjev jer se temelji na ništetnosti ugovornih odredaba koje kao takve više ne postoje, stoga ne postoji ni ugovorna ni zakonska pretpostavka za isplatu temeljem otplatnog plana u CHF jer je isti izmijenjen u otplatni plan s EUR i kamatama primjenjivim na kredite vezane uz valutnu klauzulu EUR i to s danom zaključenja osnovnog ugovora o kreditu. Navodi da se o spornim odredbama o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli pojedinačno pregovaralo, a iste su tužiteljici bile jasne, razumljive i lako uočljive. Navodi da je konverzija provedena retroaktivno, od dana zaključenja Ugovora o kreditu. S danom 30. rujna 2015. izvršena je usporedba iznosa kojeg je tužiteljica platila i kojeg bi platila po otplatnom planu u EUR, odnosno koliko je tužitelju preostalo neotplaćene glavnice po otplatnom planu u CHF i koliko bi joj preostalo po otplatnom planu u EUR. Provedbom konverzije tužiteljici je za neotplaćena glavnica smanjena za 28.964,70 EUR. Ističe procesnopravni prigovor radi prebijanja i predlaže da sud utvrdi postojanje tražbine tuženika prema tužitelju u iznosu 29.339,82 EUR (za iznos umanjene nepotplaćene glavnice 28.964,70 EUR prema tečaju na dan provedbe konverzije (221.060,85 kn) sa zateznim kamatama od 1. listopada 2015. do isplate. Predlaže tužbeni zahtjev odbiti u cijelosti uz naknadu parničnog troška.

3. Sud je proveo dokaze: pročitani su podaci djelomične otplate kredita od 1. travnja 2016. (stranica 8 spisa), obavijesti banke (stranica 9, 11, 18-20, 33, 58-61, 79 spisa), Dodatak br. I /prvi/ Ugovoru o kreditu od 3. prosinca 2018. (stranica 10 spisa), otplatni plan (stranica 12-17, 34-39, 62-73, 81-86 spisa), Dodatak broj KONV-01/2016 od 28. siječnja 2016. (stranica 21-24 spisa), Ugovor o kreditu od 5. listopada 2006. (stranica 25-28 spisa), izvadak iz sudskog registra za Europa-Mil d.o.o. (stranica 30-31 spisa), zk.ul. 1187 k.o. Vrapče Novo (stranica 32 spisa), pregled izvršenih uplata (stranica 74-78 spisa), financijskim vještačenjem po stalnom sudskom vještaku Darku Prpiću (stranica 133-158 spisa), prijepis knjigovodstvene kartice (stranica 162-171 spisa), te saslušanjem tužiteljice (stranica 204-205 spisa).

4. Druge dokaze sud nije provodio, jer se provođenje drugih dokaza nije ukazalo potrebitim za donošenje odluke u smislu čl. 8. ZPP-a.

5. Među strankama nije prijeporno:

- da su 5. listopada 2006. sklopile Ugovor o kreditu br. 069-50-3713463, kojim tuženik odobrava tužiteljici kredit u iznosu 134.300,00 CHF u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju tuženika za CHF, na dan korištenja, s otplatom u jednakim mjesečnim obrocima u kunskoj protuvrijednosti po

tuženikovom srednjem tečaju u CHF na dan dospelosti, prema otplatnom planu,

- da je rok otplate kredita određen na 360 mjeseci (30 godina), i otplaćuje se u 360 mjesečnih anuiteta koji dospijevaju na otplatu zadnjeg dana u mjesecu,
- da su stranke 28. siječnja 2016. sklopile Dodatak Ugovoru o kreditu kojim je provedena konverzija kredita u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR,
- da je da je tužiteljica prihvatila izračun konverzije u kredit s valutnom klauzulom u EUR sa stanjem na dan 30. rujna 2015. (čl. 3. Dodatka Ugovoru o kreditu), te da iznos preostale glavnice na taj dan iznosi 72.662,87 EUR.

6. Prijepono je:

- jesu li odredbe navedenog Ugovora o kreditu, koje određuju promjenjivu kamatnu stopu i visinu mjesečnog anuiteta u kunskoj protuvrijednosti CHF ništetne, pa posljedično tomu,
- je li tužiteljica preplatila dugovanje po Ugovoru o kreditu do sklapanja Dodatka Ugovoru o kreditu 28. siječnja 2016.,
- osnovanost i visina tužbenog zahtjeva,
- zastara tražbine tužiteljice,
- postojanje potraživanja tuženika istaknutog u prigovoru radi prebijanja.

7. Na pravni odnos stranaka se primjenjuju odredbe čl. 81, 82, 85, 86. i 87. te 89. i 90. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br.96/2003), dalje ZZP, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu, a prilikom ocjene poštenosti ugovornih odredaba o promjenjivoj kamatnoj stopi treba primijeniti čl. 5. Direktive 93/13/EEZ.

8. Nije prijepono da je tuženik sastavio Ugovor o kreditu.

9. Tužiteljica u svom iskazu navodi da je trebala kredit radi kupnje stana i otišla je kod tuženika koji je bio njezina banka, raspitati se o uvjetima kreditiranja. U to vrijeme je bila u mirovini, a s obzirom na visinu njezine mirovine od strane službenika banke ponuđen joj je kredit u valuti CHF kao najpovoljniji, dok joj kredit u kunama i eurima nije ni ponuđen. Tom prilikom je službenica tuženika nije upozorila koje rizike preuzima na sebe ugovaranjem te valute, niti joj je objasnila na temelju kojih parametara i kada se mijenja kamatna stopa. Prihvatila je ponudu tuženika i uzela kredit u valuti CHF i kupila stan u kojem i sada živi. Nedugo nakon podizanja kredita mjesečni anuiteti su počeli rasti i sve teže je iste otplaćivala, a u konačnici kada to nije mogla, pomagala su joj djeca. Još uvijek otplaćuje kredit. Kada se pojavila mogućnost konverzije istu je prihvatila budući da nije vidjela drugi izlaz. Misli da joj tada nisu priznali preplatu. Po zanimanju je prije umirovljenja bila službenica sa srednjom stručnom spremom i u vrijeme ugovaranja kredita nije bila vlasnica obrta ili trgovačkog društva. Od kupnje stana isti joj služi isključivo za stanovanje. Pročitala je Ugovor o kreditu prije potpisivanja i u tom trenutku nije imala nekih nejasnoća. Isključivo je ona plaćala mjesečne rate kredita. Prije konverzije kredita nije koristila mogućnost ugovorne promjene kredita.

10. Sud prihvaća iskaz tužiteljice jer je logičan i uvjerljiv te podudaran dokumentaciji u spisu. Slijedom navedenog je jasno da je tužiteljica bila prosječan

potrošač u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu, jer je fizička osoba i sklapala je pravni posao na tržištu u svrhe koje nisu namijenjene njezinom zanimanju niti poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti, uzevši u obzir namjenu ovog Ugovora, a tuženik je bio dužan dokazati suprotno, što nije učinio. Zahtjev transparentnosti određuje da prosječan potrošač, koji je uobičajeno obaviješten i postupa s dužnom pažnjom i razboritošću, može shvatiti konkretno funkcioniranje ugovorne odredbe i samim time na osnovi preciznih i razumljivih kriterija procijeniti potencijalno značajne ekonomske posljedice koje bi ta odredba mogla imati na njegove obveze, što je u konkretnom slučaju izostalo, jer tuženik uopće nije objasnio tužiteljici što znači ugovaranje valute CHF, kao i rizike koje ona preuzima na sebe ugovaranjem te valute, te joj nije ni objasnio na temelju kojih parametara i kada i zašto se mijenja kamatna stopa.

11. Među strankama nije prijeporno ni da je, sukladno čl. 502. a ZPP, vođen sudski postupak radi zaštite kolektivnih interesa i prava potrošača - korisnika kredita protiv više banaka, među ostalim i tuženika, pred Trgovačkim sudom u Zagrebu, u kojem je sud donio presudu 4. srpnja 2013. posl.br. P-1401/2012, kojom je utvrđeno da je tuženik u razdoblju od 1. studenog 2004. do 31. prosinca 2008., povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima te koristeći u istima ništetne i nepoštene odredbe, tako da je ugovorena valutna klauzula kojom je glavnica vezana uz valutu CHF, a da prije zaključenja ugovora nije potrošače informirao o svim bitnim parametrima za donošenje odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, te je u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o potrošačkim kreditima i koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe tako da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tuženik, kao trgovac, i korisnici kreditnih usluga, kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenu na neizvjesnosti iznosa glavnice koju je potrošač u obvezi vratiti te jednostranom povećanju kamatnih stopa, sve na štetu potrošača, pa je time tuženik postupio suprotno odredbama važećeg ZPP, ovo u razdoblju do 6. kolovoza 2007., i to člancima 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007., pa nadalje, protivno odredbama članaka 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, broj 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09 i 133/09, dalje: ZPP/07), te suprotno odredbama u pojedinom razdoblju važećeg Zakona o obveznim odnosima.

12. Glede povrede kolektivnih interesa i prava potrošača vezano za ugovorenu valutnu klauzulu kojom je glavnica vezana uz valutu CHF, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, dalje u tekstu VTSRH, presudom posl.br. PŽ-7129/2013-4 od 13. lipnja 2014. preinačio prvostupanjsku presudu i odbio ovaj dio tužbenog zahtjeva, te je Vrhovni sud Republike Hrvatske, dalje u tekstu VSRH, odlukom broj RevT-249/14-2 od 9. travnja 2015. potvrdio presudu VTSRH o odbijanju ovog dijela tužbenog zahtjeva.

13. Međutim, Ustavni sud Republike Hrvatske je odlukom broj U-III-2521/2015, U-III-2536/2015, U-III-2547/2015, U-III-2565/2015, U-III-2603/2015, U-III-2604/2015 i U-

III-2605/2015 od 13. prosinca 2016. ukinuo presudu VSRH kojom je odbijen zahtjev usmjeren na utvrđenje da su povrijeđeni kolektivni interesi i prava potrošača u odnosu na ugovorenu valutnu klauzulu, nakon čega je VSRH rješenjem broj Revt-575/2016-5 od 3. listopada 2017. ukinuo presudu VTSRH posl.br. PŽ-7129/2013-4 od 13. lipnja 2014. u dijelu povrede kolektivnih interesa i prava potrošača vezano za ugovorenu valutnu klauzulu u CHF, te je potom VTSRH 14. lipnja 2018. donio presudu posl.br. PŽ-6632/2017, kojom je odbijena u tom dijelu, između ostalih, i žalba ovdje tuženika protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012 od 4. srpnja 2013.

14. VSRH je presudom posl. br. Rev-2221/2018-11 od 3. rujna 2019. potvrdio presudu VTSRH posl.br. PŽ-6632/2017 i u dijelu kojim je utvrđena povreda kolektivnih interesa i prava potrošača u odnosu na ugovorenu valutu CHF uz koju je vezana glavnica.

15. Dakle, pravomoćnom presudom u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača, korisnika kredita odlučeno je da je tuženik u razdoblju od 1. studenog 2004. do 31. prosinca 2008. (u kojem razdoblju je sklopljen i Ugovor koji je predmet ovog postupka) povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima te koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe tako da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom i drugim internim aktima tuženika, a da pritom tuženik potrošače nije u cijelosti informirao o svim bitnim parametrima, kao i metodi izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, utemeljenu na jednostranom povećanju kamatnih stopa, te je odlučeno i da je u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita sklapajući ugovore o kreditima te koristeći ništetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena valutna klauzula u valuti CHF, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora, tuženik, kao trgovac, i korisnici kredita, kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali o pojedinim ugovornim odredbama, niti je tuženik potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, odnosno svim rizicima takvog pravnog posla, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenu na neizvjesnosti iznosa glavnice kredita kojeg je potrošač kao dužnik imao obvezu vratiti banci.

16. Sukladno članku 502. c ZPP, ovaj sud je vezan za utvrđenja iz navedenog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, tj. vezan je za utvrđenje da je u ugovorima o kreditu sklopljenima od strane tuženika kao kreditora, u razdoblju kada je sklopljen i prijeporni Ugovor, ništetna odredba o valutnoj klauzuli vezanoj uz valutu CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi, neovisno o tome što se u postupcima kolektivne zaštite pravna zaštita pruža na općenitoj, odnosno apstraktnoj razini, s tim da je tuženik u ovom postupku mogao dokazivati da je u konkretnom slučaju bilo pregovaranja oko spornih ugovornih odredbi, te da je tužiteljica bila upozorena na sve rizike predmetnog pravnog posla, odnosno da su joj objašnjeni rizici koje preuzima na sebe ugovaranjem valutne klauzule u CHF, te da joj je objašnjeno kada i na temelju kojih parametara se mijenja kamatna stopa.

17. Tuženik je u ovom postupku tvrdio da je tužiteljica bila na valjan način informirana o rizicima ugovaranja kredita s valutnom klauzulom vezanom uz valutu CHF i mogućim promjenama iznosa anuiteta uslijed promjene tečaja i kamatne stope, a da je tužiteljica potrošač proizlazi iz njezina iskaza da je kredit podigla radi kupnje stana u kojem i sada živi i koji se nikada nije koristio za poslovne svrhe.

18. Iz navedenog slijedi da su odredbe konkretnog Ugovora o kreditu koji su sklopile stranke, u dijelu u kojem je ugovorena promjenjiva kamatna stopa (čl. 2. st. 1. Ugovora o kreditu), kao i u dijelu kojim je obveza vezana za valutu CHF (čl. 7. st. 1. Ugovora o kreditu) nepoštene i kao takve ništetne. Odredbom čl. 324. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj: 35/05, 41/08, 78/15, 29/18, 114/22, 156/22 i 155/23), dalje u tekstu ZOO, propisano je da ništetnost neke odredbe ugovora ne povlači ništetnost ugovora u cijelosti, ako on može opstati bez ništetne odredbe i ako ona nije bila ni uvjet ugovora, ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor sklopljen, ali će ugovor ostati valjan, čak iako je ništetna odredba bila uvjet ili odlučujuća pobuda ugovora, u slučaju kada je ništetnost ustanovljena upravo da bi ugovor bio oslobođen te odredbe i vrijedio bez nje.

19. U odnosu na istaknuti prigovor zastare ističe se da je VSRH u svojoj presudi poslovni broj Rev-2245/2017 od 20. ožujka 2018. izrazio stajalište da pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnog interesa potrošača dolazi do prekida zastare primjenom odredbe čl. 241. ZOO, te zastara pojedinačnih zahtjeva ove vrste počinje teći ispočetka od trenutka pravomoćnosti sudske odluke u povodu te tužbe. Kondikcijski zahtjev zastarijeva u općem zastarnom roku od pet godina pa je tužba za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača koja je podnesena 4. travnja 2012., prije isteka petogodišnjeg zastarnog roka prekinula zastarijevanje. Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. koja se odnosi na promjenjivu kamatnu stopu je postala pravomoćna donošenjem presude VTSRH poslovni br. PŽ-7129/2013 od 13. lipnja 2014. Sukladno tome, budući da je tužiteljica ustala s tužbom u ovom predmetu 9. lipnja 2023. za njezino potraživanje za isplatom razlike nastale promjenom kamatnih stopa u iznosu 4.832,15 EUR je nastupila zastara jer je protekao petogodišnji zastarni rok iz čl. čl. 225. ZOO-a, slijedom čega je tužiteljica odbijena s tim dijelom tužbenog zahtjeva zajedno s traženim zateznim kamatama na taj iznos kao neosnovanim. U odnosu na potraživanje temeljem razlike u tečaju CHF, zastara nije nastupila. U odnosu na tuženika o kojem je VTSRH po istoj tužbi za zaštitu kolektivnog interesa potrošača odlučivao svojom odlukom poslovni broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018., a VSRH odbio njegovu reviziju svojom presudom poslovni broj Rev-2221/2018-11 od 3. rujna 2019. je neosnovan prigovor zastare primjenom odredbe čl. 241. i čl. 225. ZOO-a jer je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 u tom dijelu ništetnosti za tuženika postala pravomoćna 14. lipnja 2018. kada je VTSRH potvrdio tu prvostupanjsku odluku u odnosu na tuženika svojom presudom poslovni broj PŽ-6632/2017-10, a tužiteljica je ustala s tužbom u ovom predmetu 9. lipnja 2023., slijedom čega je ista podnijeta unutar zastarnog roka iz čl. 225. ZOO-a koji je nastupio 14. lipnja 2023.

20. Sklapanjem Dodatka Ugovoru, neravnoteža u pravima i obvezama otklonjena je za buduće razdoblje, jer je istim Dodatkom Ugovor konvertiran u ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u EUR, što, međutim, ne znači da je tužiteljica uistinu i oštećena kao da ništetnih ugovornih odredbi nije bilo, odnosno, ne znači da je u

potpunosti dovedena u pravni položaj u kojem bi bila da u predmetnom Ugovoru nije bilo nepoštenih i ništetnih odredbi o valutnoj klauzuli. Naime, o pitanju postojanja pravnog interesa za pokretanje i vođenje parnica u kojima tužitelj ističe ništetnost ili traži utvrđenje ništetnosti ugovornih odredbi ugovora o kreditu zaključenog u valuti CHF, a u slučajevima kada su stranke zaključile Dodatak Ugovoru o kreditu kojim je izvršena konverzija kredita, već se je izjasnio i VSRH u svojoj odluci od 12. veljače 2019. donesenoj u predmetu posl. br. Rev-2868/2018 povodom izvanredne revizije, u kojoj je postavljeno pitanje gubi li sklapanjem dodatka ugovora o kreditu korisnik kredita pravni interes zahtijevati utvrđenje ništetnosti odredbi osnovnog ugovora o kreditu.

21. Na tako izričito postavljeno pravno pitanje, navedeni sud je izrazio stav da sama činjenica da su stranke sklopile dodatak ugovoru o kreditu na temelju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine br. 102/15, dalje ZID ZPK), kojim je izvršena konverzija kredita u valuti CHF u kredit uz valutnu klauzulu u valuti EUR, a kojim su u prethodno zaključenom ugovoru o kreditu izmijenili odredbe glede valutne obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita, i kojim su postigle sporazum o raspolaganju preplatom, ne znači da je korisnik kredita izgubio pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe ugovora o kreditu u valuti CHF ništetne. Ovo stoga što korisnik kredita i nadalje tvrdi da mu nije u cijelosti podmiren dug, odnosno da provedbom konverzije nije u potpunosti obeštećen glede posljedica koje su proizvele ništetne ugovorne odredbe, slijedom čega i postavlja kondemnatorni zahtjev za isplatu, pri čemu treba imati u vidu i to da ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od samog trenutka sklapanja pravnog posla, kao i da ništetan ugovor ne postaje valjan ni kada uzrok ništetnosti naknadno nestane (čl. 326. st. 1. ZOO), osim u izuzetnim uvjetima koje propisuje čl. 326. st. 2. ZOO. Isto stajalište je taj sud izrazio i u kasnije donesenoj odluci posl. br. Rev-18/2018 od 26. svibnja 2020.

22. Po utvrđenju ovoga suda, tužiteljica, neovisno o zaključenom sporazumu o konverziji, ima pravni interes za pokretanje predmetne parnice, odnosno ovlaštena je u istoj pozivati se na ništetnost pojedinih ugovornih odredbi, odnosno tražiti utvrđenje njihove ništetnosti, kako bi na temelju toga ostvarila zaštitu povrijeđenih prava za koja smatra da joj pripadaju, odnosno kako bi ostvarila pravo na obeštećenje zbog primjene tih ništetnih odredbi, a takav zaključak je u skladu i s pravnim shvaćanjem izraženim i u odluci Suda EU, donesenoj 14. ožujka 2019. godine u predmetu C-118/17 (Dunai protiv Erste bank Hungary), prema kojem shvaćanju odredbu čl. 6. st. 1. Direktive 93/13/EEZ o nepoštenim ugovornim odredbama uvijek treba tumačiti na način da nepoštene ugovorne odredbe nisu obvezujuće za potrošače, i to kao da nikada nisu postojale, tako da ne mogu imati učinak u odnosu na potrošača, sve to s posljedicom ponovne uspostave pravne i činjenične situacije u kojoj bi se potrošač nalazio kada navedena odredba ne bi postojala. Stoga u situaciji kada su nepoštene ugovorne odredbe izmijenjene ili zamijenjene drugim odredbama s ciljem kako bi se neki ugovor održao na snazi, i to ne samo onda kada do toga dođe izravnom intervencijom zakonodavca, već i onda kada do toga dođe intervencijom ugovornih strana izvršenom temeljem neke zakonske odredbe, kao što je to ovdje slučaj, to nikako ne može imati za posljedicu smanjenje zajamčene pravne zaštite potrošača, što znači da potrošač u svakoj situaciji, pa tako i u konkretnom slučaju tužitelj, mora imati mogućnost uspostave, činjenično i pravno, one situacije u kojoj bi se nalazio da takva nepoštena odredba nije postojala, a osobito mora imati mogućnost ostvarivanja

povrata koristi koju je trgovac neopravdano stekao na njegovu štetu temeljem nepoštene i ništetne ugovorne odredbe.

23. Konverzija kredita u valuti CHF, onako kako je uređena navedenim Zakonom odnosi se isključivo na ugovorne obveze proizašle iz ugovora o kreditu, i niti jedna odredba ZID ZPK ne širi primjenu konverzije na izvanugovorne odnose stranaka, kao što su restitucijski zahtjevi (stečeno bez osnove) temeljem ništetnih ugovornih odredbi. Konačno, treba imati u vidu i to da se tužiteljica niti jednom odredbom sklopljenog Dodatka Ugovoru ne odriče prava zahtijevati potpuno obeštećenje temeljem ništetnih ugovornih odredbi ugovora o kreditu u valuti CHF. Iz sadržaja Dodatka Ugovora o kreditu na temelju kojeg je provedena konverzija ne proizlazi da bi tužiteljica pristala slobodnom voljom, niti da je sporazumno s tuženikom, kako to tvrdi tuženik, pristala da se iznosi uplaćeni s osnove ništetne odredbe Ugovora o kreditu kojima je bila regulirana valutna klauzula uračuna u Izračun konverzije kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF od 30. rujna 2015., niti je tuženik na kojem je teret dokaza takvu činjenicu dokazao, niti je predložio provođenje dokaza na takvu okolnost. Nadalje tuženik nije dokazao niti je predložio provođenje dokaza na okolnost utvrđivanja da bi se tužitelj odrekao svojih prava da ostvaruje pravo na povrat uplaćenih iznosa s osnove ništetne odredbe ugovora o kreditu tj. valutne klauzule za koju ugovornu odredbu je utvrđeno odlukama VTSRH i VSRH da je ništetna, niti je to utvrđeno njezinim iskazom, kojim dokazuje da ga je potpisala, jer nije imala izbora zbog povećanog iznosa mjesečnih anuiteta zbog rasta tečaja CHF. Ujedno se ističe kako čl. 19.c točka 4. ZID ZPK nije propisano da bi se uplate s osnova ništetnih ugovornih odredbi prilikom konverzije uračunavale u iznose uplaćene radi namirenja početno utvrđenih obroka odnosno anuiteta u CHF i kunama s valutnom klauzulom u CHF (čl. 19. c. točka 4. ZID ZPK). U konačnici prema odredbi čl. 19.c. ZID ZPK točkom 1.-3. zakonodavac je propisao kako se konverzija provodi na iznos početno odobrene glavnice kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF izračuna iznos glavnice kredita denominiranog u EUR i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u EUR, po tečaju primjenjivom na datum isplate kredita (točka 1.), dočim u točki 2. čl. 19. c. ZID ZPK zakonodavac propisuje da se umjesto početno ugovorene kamatne stope kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primijeni kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu te u točki 3. čl. 19.c. ZID ZPK propisano je da početno utvrđen otplatni plan kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF uključujući sve njegove izmjene, na temelju kojeg su izračunati obroci odnosno anuiteti u CHF i u kunama s valutnom klauzulom u CHF, zamijeni novim otplatnim planom.

24. Zaključno, s obzirom na ništetnost navedenih odredbi, tuženik ne bi imao pravo na naplatu svog potraživanja na temelju istih, odnosno, sukladno čl. 323. ZOO, bio bi dužan vratiti tužiteljici sve što je primio po osnovama koje su utvrđene ništetnim. Nadalje, i člankom 1111. ZOO, koji uređuje institut stjecanja bez osnove, propisano je da je stjecatelj dužan vratiti dio imovine druge osobe koji je prešao u njegovu imovinu, odnosno naknaditi vrijednost postignute koristi, ako taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu. Pritom je za istaknuti da se tužiteljica može pozivati na utvrđenja iz presude

donesene u postupku povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava, iako ne potražuje naknadu štete, jer pravilnim tumačenjem odredbe članka 502. c ZPP, proizlazi da taj termin podrazumijeva sve vrste, odnosno oblike kompenzacija koje potrošač postavlja prema trgovcu, a ne samo zahtjeve za naknadu štete, jer ona tvrdi da provedenom konverzijom nije u potpunosti obeštećena.

25. Sud je pri donošenju ove presude imao u vidu i presudu Suda Europske unije C-118/17 od 14. ožujka 2019. u kojoj je izraženo shvaćanje kako činjenica da su određene ugovorne odredbe putem zakona bile proglašene nepoštenim i ništavim te zamijenjene novim odredbama da bi se održao postojeći ugovor na snazi ne može imati za učinak smanjenje zaštite zajamčene potrošačima, kao i shvaćanje Suda Europske unije u odluci broj C-452/18 od 9. srpnja 2020. u kojoj se navodi „...*da članak 6.stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da mu se ne protivi mogućnost da odredba ugovora koji su sklopili prodavatelj robe ili pružatelj usluga i potrošač, a za koju se u sudskom postupku može utvrditi da je nepoštena, valjano bude predmet ugovora o obnovi između tog prodavatelja robe ili pružatelje usluga i tog potrošača, kojim se potonji odriče učinka do kojih bi dovelo proglašavanje te odredbe nepoštenom pod uvjetom da to odricanje rezultat je slobodnog i informiranog pristanka potrošača...*“. Nadalje se navodi „*Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 u vezi s točkom 1. Pod točkom (q) njezina Priloga, kao njezin članak 6. stavak 1. treba tumačiti na način da odredba sadržana u ugovoru koji su sklopili prodavatelj robe ili pružatelj usluga i potrošač kako bi razriješili postojeći spor, a kojom se potrošač odriče isticanja pred nacionalnim sudom zahtjeva koje bi mogao istaknuti da nema te odredbe, može se smatrati „nepoštenom“, osobito ako navedeni potrošač nije mogao raspolagati relevantnim informacijama koje bi mu omogućile shvaćanje pravnih posljedica koje za njega iz te odredbe proizlaze;..*“

26. Sud je imao u vidu i odluku VSRH poslovni broj Rev-586/2019-14 od 21. prosinca 2022., Rev-637/2019-2 od 15. studenog 2022., kao i Rev 1096/2022-2 i Rev-925/2023 od 8. travnja 2025.

27. Kako je prethodno navedeno, imajući u vidu sadržaj Dodatka Ugovora o kreditu koji su stranke sklopile, te odredbe čl. 19.c. ZID ZPK, kao i stajališta Europskog suda pravde i VSRH izraženo u odluci poslovni broj Rev-18/2018 i Rev-1096/2022, po utvrđenju ovoga suda, tužiteljica osnovano zahtijeva povrat preplaćenih iznosa s osnove ništetnosti valutne klauzule u CHF. Kao što je prethodno navedeno i obrazloženo, tuženik, na kojem je teret dokaza, nije dokazao u tijeku ovog postupka, niti je dostavio dokaz, da bi se tužiteljica odrekla svojeg prava na sudsku zaštitu u smislu da zahtijeva povrat pretplaćenih iznosa koji su predmet ovog spora, niti je dokazao da bi tužiteljici predočio i informirao je o ekonomskim posljedicama koje za nju nastaju u smislu da će obuhvatiti izračunom sve uplaćene iznose, pa i one koje je tužiteljica uplatila na temelju nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o kreditu u postupku konverzije.

28. Prema mjerodavnoj praksi Europskog suda pravde u predmetu C-186/16 navodi se da kod obveza banaka prema korisnicima kredita nije dovoljno da je odredba jasna i razumljivo sastavljena već je nužno potrošaču ponuditi dovoljno informacija kako bi mogli donijeti razborite odluke, a koje informacije tuženik nije pružio tužiteljici niti je tuženik dokazao da bi joj pružio dovoljno informacija kako bi mogla shvatiti ekonomske posljedice svoje odluke. Nije sporno da je tuženik proveo

konverziju kako je to propisano ZID ZPK, a u ovom konkretnom slučaju imajući u vidu navedena stajališta, tuženik, na kojem je teret dokaza, nije dokazao da bi tužiteljicu informirao kako uplaćene iznose s osnove ništetnih odredbi Ugovora o kreditu će uračunavati u otplatu mjesečnih anuiteta („namirenje budućih anuiteta“) za kredit u valuti EUR koji su izračunati u otplatnom planu (simulirani otplatni plan) sve do 30. rujna 2015., niti da bi o istome postigao sporazum s tužiteljicom.

29. Na okolnost izračuna preplaćenih iznosa u odnosu na početno ugovorenu kamatnu stopu, preplaćenog tečaja u odnosu po tečaju na dan realizacije kredita, razlike između konvertirane glavnice i preostale glavnice kakva bi ona bila na dan konverzije kada se CHF glavnica pomnoži s tečajem realizacije kredita, ukupnog iznosa zateznih kamata do dana konverzije, umanjenih za preplatu priznata u konverziji, te tzv. negativnih razlika u razdoblju kada je tečaj CHF bio niži u odnosu na početno ugovoreni, proveden je dokaz financijskim vještačenjem po Darku Prpić, stalnom sudskom vještaku.

30. Iz njegovog nalaza i mišljenja proizlazi da ukupna razlika s osnove promjena kamatne stope između anuiteta prema obračunu banke primjenom izmijenjenih kamatnih stopa u odnosu na anuiteta prema simuliranom početnom otplatnom planu, za sve anuitete za koje je nalazom utvrđen više plaćeni iznos, iznosi 6.746,40 CHF, odnosno 4.832,15 EUR. Ukupna razlika s osnove valutne klauzule između anuiteta po srednjem tečaju kreditora važećem na dan plaćanja u odnosu na anuitete po srednjem tečaju kreditora važećem na dan isplate kredita, za sve anuitete za koje je Nalazom utvrđen više plaćeni iznos, iznosi 8.161,16 EUR. Ukupna razlika s osnove promjena kamatne stope i s osnove valutne klauzule, za sve anuitete koji za koje je Nalazom utvrđen više plaćeni iznos, iznosi 12.993,31 EUR. Ukupna razlika s osnove promjena kamatne stope između anuiteta prema obračunu banke primjenom izmijenjenih kamatnih stopa u odnosu na anuiteta prema simuliranom početnom otplatnom planu, za sve anuitete za koje je Nalazom utvrđen manje plaćeni iznos, iznosi 0,00 CHF, odnosno 0,00 EUR. Ukupna razlika s osnove valutne klauzule između anuiteta po srednjem tečaju kreditora važećem na dan plaćanja u odnosu na anuitete po srednjem tečaju kreditora važećem na dan isplate kredita, za sve anuitete za koje je nalazom utvrđen manje plaćeni iznosi -331,60 EUR. Ukupno zatezne kamate na više plaćene razlike između anuiteta s osnove promjena kamatne stope do 30. rujna 2015. iznose 2.826,86 EUR. Ukupno zatezne kamate na više plaćene razlike između anuiteta s osnove valutne klauzule do 30. rujna 2015. iznose 2.591,14 EUR. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju člankom 19.c propisan je način izračuna konverzije kredita. Prilikom izrade simuliranog otplatnog plana u EUR za određivanje iznosa početne glavnice u EUR uzeta je početno odobrena glavnica kredita u CHF po primijenjenom tečaju na dan isplate kredita za CHF čime je dobiven iznos kunske protuvrijednosti početno odobrene glavnice kredita, na tako dobiven iznos kunske protuvrijednosti početno odobrene glavnice kredita primijenjen je EUR tečaj iste vrste važeći na dan isplate kredita te je tako dobivena početno odobrena glavnica kredita u EUR. Konverzijom kredita iz valutne klauzule u CHF u valutnu klauzulu u EUR su u izračun konverzije uzete sve uplate tužitelja. Iznos preplate koju tužitelj potražuje u ovom postupku također polazi od tih istih stvarnih uplata tužitelja za podmirenje obveze za anuitete u CHF. Ukupna razlika iznosa preostale glavnice prema obračunu banke primjenom izmijenjenih kamatnih stopa i tečaja na dan plaćanja u odnosu na iznos preostale glavnice prema početnom otplatnom planu primjenom tečaja na dan isplate kredita

umanjena za razliku glavnice iz konverzije iznosi 48.568,72 HRK, odnosno 6.446,18 EUR. Iznos preostale glavnice prema konvertiranom EUR kreditu na dan konverzije 30. rujna 2015. iznosi 72.662,87 EUR što u kunskoj protuvrijednosti po tečaju kreditora na dan konverzije iznosi 554.568,69 HRK. Iznos preostale glavnice prema početnom otplatnom planu primjenom ugovorene kamatne stope i tečaja na dan isplate kredita iznosi 108.798,62 CHF što u kunskoj protuvrijednosti po tečaju kreditora na dan isplate kredita iznosi 505.999,97 HRK. Razlika između iznosa 554.568,69 HRK i iznosa 505.999,97 HRK je 48.568,72 HRK. Prema Dodatku broj KONV-01/2016 utvrđen je manje uplaćeni iznos tužitelja po izvršenim uplatama po kreditu u CHF u odnosu na anuitete po kreditu u EUR na dan 30. rujna 2015. Tražbina kreditora temeljem konverzije iznosi 301,04 EUR, što u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Kreditora na dan 30. rujna 2015. iznosi 2.297,58 HRK. Za vještaka način na koji će se preplata priznata tužitelju prilikom provođenja konverzije uzeti u obzir, odnosno hoće li se preplata utvrđena konverzijom oduzimati od zateznih kamata obračunatih na razlike anuiteta zbog promjene kamatne stope i tečaja ili samih razlika anuiteta zbog promjene kamatne stope i tečaja, te hoće li se uzimati u obzir i manje plaćene razlike s osnove promjene kamatne stope i tečaja ili ne, predstavlja pravno pitanje. Zaključno obračunate zatezne kamate na više plaćene razlike u anuitetima s osnove promjene kamatne stope i s osnove primjene valutne klauzule do dana konverzije, te ukupno iznose 5.418,00 EUR. Više plaćene razlike u anuitetima s osnove promjene kamatne stope i s osnove primjene valutne klauzule ukupno iznose 12.993,31 EUR. Manjak utvrđen konverzijom iznosi -301,04 EUR. Ukupno I predstavlja zbroj više plaćenih razlika anuiteta s osnove promjene kamatne stope i valutne klauzule i zateznih kamata obračunatih do konverzije na spomenute više plaćene razlike, uvećane za manjak utvrđen konverzijom, i iznosi 18.712,35 EUR. Razlika preostale glavnice po konverziji iznosi 6.446,18 EUR. Ukupno II predstavlja iznos Ukupno I uvećan za razliku preostale glavnice po konverziji i iznosi 25.158,53 EUR. Manje plaćene razlike u anuitetima s osnove promjene kamatne stope i s osnove primjene valutne klauzule ukupno iznose -331,60 EUR. Ukupno III predstavlja iznos Ukupno II umanjen za manje plaćene razlike anuiteta s osnove promjene kamatne stope i valutne klauzule i iznosi 24.826,93 EUR.

31. Sud je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka, jer je jasan, detaljno obrazložen, stručan i izrađen na temelju cjelokupne relevantne dokumentacije, a ni stranke na isti nisu imali prigovora glede matematičkog izračuna.

32. Kako je prihvaćen nalaz i mišljenje vještaka, to je usvojen tužbeni zahtjev i tužiteljici dosuđen traženi iznos od 8.161,16 EUR, s osnove plaćene razlike zbog valutne klauzule odnosno razlike u iznosu anuiteta u odnosu na početno ugovoreni tečaj CHF, temeljem čl. 1111. ZOO-a.

33. Budući da je razlog ništetnosti prijepornih ugovornih odredbi o kojima se nije pojedinačno pregovaralo njihova nepoštenost, tužiteljici je uz primjenu članka 1115. ZOO-a dosuđena zatezna kamata na pojedine iznose koji su plaćeni na ime ispunjenja nepoštenih ugovornih odredbi tekućim od prvog sljedećeg dana od dana konverzije, 1. listopada 2015. do isplate u visini određenoj čl. 29. st. 2. ZOO-a, te od 1. siječnja 2023. do isplate, temeljem iste odredbe ZOO-a i čl. 1. Uredbe o izmjeni Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 156/22).

34. Kako je tužiteljica toč. V tužbenog zahtjeva potraživala obračunate zatezne kamate (na više plaćene iznose zbog promjenjive kamatne stope 2.826,86 EUR i razlike u anuitetima s osnove primjene valutne klauzule u iznosu 2.591,14 EUR, odnosno ukupno 5.418,00 EUR), koliko iste iznose prema izračunu vještaka za razdoblje do konverzije, 30. rujna 2015., te s obzirom da su obračunate zatezne kamate na plaćene iznose s osnove promjenjive kamatne stope u zastari budući je i glavno potraživanje s te osnove u zastari, sud je odbio dio zahtjeva tužiteljice za iznos 2.826,86 EUR zajedno s traženim zateznim kamatama kao neosnovan. Tužiteljici je dosuđen iznos obračunatih zateznih kamata s osnove primjene valutne klauzule u visini 2.591,14 EUR, temeljem čl. 1111. ZOO-a.

35. Tuženik je u prigovoru radi prebijanja istaknuo i iznos za koji je tužiteljici umanjena neotplaćena glavnica u visini 29.339,82 EUR. Po utvrđenju ovoga suda, ne postoji tražbina tuženika u tom iznosu, budući je prilikom konverzije kredit tužiteljice konvertiran iz valute CHF u valutu EUR, čime je postao eurski kredit, što je sam tuženik obračunao prema odredbi čl. 19. c. ZID ZPK, slijedom čega nema osnove potraživati taj iznos.

36. Sud je odbio tužbeni zahtjev u dijelu u kojem tužiteljica zahtijeva isplatu razlike glavnice u visini 6.446,18 EUR sa zateznim kamatama od 1. listopada 2015. do isplate, zbog sljedećih razloga;

37. Nije prijeporno da je konverzija provedena sukladno odredbi čl. 19. c ZID ZPK. Tuženik je konvertirao glavnicu kredita u CHF u kunsjoj protuvrijednosti u valutu EUR te je potom primijenio na tako konvertiranu glavnicu kamate na kredite. Kako tuženik nije konvertirao glavnicu kredita u visini koja je utvrđena na dan konverzije već je konvertirao glavnicu kredita u CHF koja je ugovorena i to na dan isplate kredita, te kako tužitelj nije bio u obvezi vratiti konvertiranu visinu glavnice utvrđene na dan konverzije u valuti CHF, to po shvaćanju ovog suda, tužiteljica neosnovano zahtijeva isplatu razlike glavnice. Tuženik je proveo konverziju sukladno ZID ZPK, i činjenica da je prilikom konverzije na strani tužiteljice utvrđen manjak, a ne pretplata, ne znači da tužiteljici pripada pravo na isplatu razlike glavnice. Naime, tužiteljica je, sukladno sklopljenom Aneksu br. 1 u obvezi platiti utvrđeni iznos manjka, sukladno čl. 19. c st. 1. toč. 6. ZID ZPK (čl. 8. Dodatka). I taj iznos, kao i iznos razlike glavnice su posljedica sklapanja Dodatka Ugovoru o kreditu između stranaka, koje odredbe nisu ništetne, što tužiteljica ni ne utvrdi, a ni sud iste ne nalazi ništetnim. Uostalom, sud je u ovoj pravnoj stvari dosudio tužiteljici preplaćene iznose tako da je primijenjen tečaj CHF na dan isplate kredita tijekom cijelog ugovornog razdoblja do dana konverzije, kao i početna kamatna stopa, pa kako su tužiteljici dosuđeni preplaćeni iznosi prema početnom tečaju za CHF i početnoj kamatnoj stopi, te kako je tuženik proveo konverziju sukladno ZID ZPK, to tužiteljica neosnovano zahtijeva preplaćeni iznos glavnice. Pri tome se ističe da je tuženik primijenio visinu tečaja kako je propisano čl. 19.c. ZID ZPK toč. 7. i 8. koja glasi:

"7. iznos preostale neotplaćene glavnice u EUR i kunama s valutnom klauzulom u EUR utvrđuje na dan 30. rujna 2015., kao razlika novog otplatnog plana utvrđenog sukladno točki 3. ovoga stavka i uplaćenih iznosa utvrđenih sukladno točki 4. ovoga stavka, pri čemu iznos preplate utvrđen u točki 5. ovoga stavka ne umanjuje iznos preostale neotplaćene glavnice u EUR i kunama s valutnom klauzulom u EUR, a manje uplaćeni iznos utvrđen u točki 6. ovoga stavka namiruje se sukladno sporazumu vjerovnika i potrošača,

8. učinak konverzije utvrdi kao razlika:

- stanja neotplaćene glavnice u CHF i valutnoj klauzuli u CHF evidentirane u poslovnim knjigama vjerovnika na dan 30. rujna 2015. izračunata u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR, po tečaju primjenjivom na dan 30. rujna 2015., a koji tečaj je jednak tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR, pri čemu se ograničenje tečaja iz članka 11.d ovoga Zakona odnosi na obroke odnosno anuitete u CHF i valutnoj klauzuli u CHF koji dospijevaju do isteka roka ograničenja iz članka 11.d ovoga Zakona i
- iznosa neotplaćene glavnice iz točke 7. ovoga stavka."

38. Kako je tuženik proveo izračun prema odredbi čl. 19. c. ZID ZPK, te kako nije bila obveza tuženika primjenjivati povoljniji tečaj, sud je odbio tužbeni zahtjev u tom dijelu.

39. Pri tome se ističe i da Ustavni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci broj U-I-3685/2015. i dr. od 4. travnja 2017.godine nije prihvatio prijedloge za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/15.), kao i prijedloge za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o kreditnim institucijama ("Narodne novine" broj 102/15.). Ustavni sud Republike Hrvatske u svom obrazloženju u bitnom navodi ..."Ustavni sud, kada odlučuje o osnovanosti prijedloga za ocjenu suglasnosti osporenih odredaba ZID ZPK-a i Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o kreditnim institucijama u konkretnom slučaju, ostaje pri svom stajalištu, izraženom u rješenju od 11. studenoga 2016., da su ZID ZPK i Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o kreditnim institucijama posebni zakoni ne-sistemskog karaktera s trajnim učinkom kojima su uvedene specifične interventne zakonske mjere javnopravnog karaktera donesene u cilju otklanjanja neravnoteže u vjerovničko-dužničkim odnosima u slučaju CHF kredita." (točke 17. do točke 33. rješenja Ustavnog suda Republike Hrvatske).

40. Samim time, kad se uzme u obzir što obuhvaća ova tzv. razlika glavnice, kako je prethodno obrazloženo tj. u biti je to valutna razlika, nije osnovan prigovor zastare za taj dio zahtjeva, kako je obrazloženo za neosnovan prigovor zastare za samu valutnu klauzulu u CHF.

41. Sud je dopustio preinaku tužbe povišenjem tužbenog zahtjeva u podnesku tužiteljice od 13. studeni 2025., sukladno nalazu i mišljenju vještaka, jer tužiteljica isto nije mogla učiniti prije provedenog dokaza financijskim vještačenjem, te jer je to svrsishodno za konačno rješenje odnosa među strankama, sukladno čl. 190. ZPP-a. U odnosu na istaknuti prigovor zastare u odnosu na preinačeni zahtjev ističe se da sve i kad bi to bilo izvan roka, treba primijeniti odredbu čl. 241. ZOO-a prema kojoj podnošenjem tužbe (9. lipnja 2023.) za utužene iznose je prekinuta zastara (osim za razliku zbog promjenjive kamatne stope), te taj prekid traje do pravomoćne odluke u ovom postupku, slijedom čega tužitelj može raspolagati tužbenim zahtjevom na ovaj način tijekom parnice, zbog čega je isti neosnovan. Tako i pravno shvaćanje Građanskog odjela VSRH posl. br. Su-IV-123/2024-5 od 27. svibnja 2024. prema kojem i slučaju kad je preinaka tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva iz iste činjenične osnove (neprava preinaka) moguća i dopuštena (članak 190. i 191. ZPP), zastara se prekida već podnošenjem tužbe u tom postupku, odnosno do

prekida zastare ne dolazi tek u trenutku preinačenja tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva.“

42. Odluka o trošku donijeta je temeljem čl. 154. st. 2. ZPP-a, sukladno važećoj vrijednosti predmeta spora (24.857,49 EUR) i Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine br. 138/23).

43. Tužiteljica je u cijelosti uspjela s osnovom tužbenog zahtjeva, te u omjeru 32% s visinom, slijedom čega je njezin uspjeh u sporu 66%.

44. Tužiteljici zastupanoj po odvjetniku priznat je parnični trošak koji se odnosi na sastav tužbe (Tbr 7. toč. 1. OT 250 bodova), zastupanje na ročištima održanim dana 20.2.2025., 17.11.2025. i 13.4.2026. (Tbr 9. toč. 1. OT 750 bodova), sastava podneska od 13.11.2025. (Tbr 8. toč. 1. OT 250 bodova) odnosno ukupno 1250 bodova ili 2.500,00 EUR, koji trošak je umanjen za 34% odnosno za 850,00 EUR za koliko tužiteljica nije uspjela u parnici, a tuženik jest, slijedom čega priznati trošak zastupanja tužiteljice iznosi 1.650,00 EUR, čemu je pribrojen trošak plaćenog predujma za provođenje financijskog vještačenja u iznosu 250,00 EUR, tako da ukupno priznati trošak tužiteljice iznosi 1.900,00 EUR, sukladno čl. 155. ZPP-a.

45. Budući da je tužiteljica tražila zateznu kamatu na dosuđeni trošak parničnog postupka tekuću od presuđenja do isplate, a kako parnični troškovi obuhvaćaju i zatezne kamate od dana donošenja odluke kojom je naloženo plaćanje troškova postupka, sukladno čl. 151. st. 3. ZPP-a, sud joj je na dosuđeni parnični trošak dosudio zateznu kamatu tekuću od donošenja presude u ovoj pravnoj stvari, to jest od 25. svibnja 2025. do isplate.

46. Zatezna kamata na parnični trošak je dosuđena u visini određenoj čl. 29. st. 2. ZOO-a.

U Zagrebu, 25. svibnja 2026.

Sutkinja

Jadranka Liović Merkaš

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ove presude dopuštena je žalba županijskom sudu. Žalba se podnosi putem ovog suda, u roku 15 dana od objave ove presude.

Dna:

- pun. tužiteljice
- pun. tuženika

Broj zapisa: **9-30888-79940**

Kontrolni broj: **0404d-eb40a-c773d**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.